

Consulta pública prèvia a l'elaboració de normes

Títol de la iniciativa

ORDRE DSO/ /2025, per la qual s'actualitzen els preus i imports de determinats serveis socials de la Xarxa de Serveis Socials d'Atenció Pública

Unitat responsable

Direcció General de Provisió de Serveis

1. Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.

Les entitats proveïdores de la Xarxa Catalana de serveis socials d'atenció pública (en endavant XCSS) venen patint, des de fa anys, un desajust creixent entre el volum de finançament públic i els costos de la prestació dels serveis. Tot i que els nivells de finançament s'han mantingut constants i s'han implementat en els anys 2022, 2023 i 2024 increments de tarifes que han ajudat a la sostenibilitat del sistema, la realitat ha demostrat que aquests ajustos no han estat suficients.

Aquesta situació impacta especialment en les professionals i els professionals que atenen a la gent gran en situació de dependència –majoritàriament dones- com a conseqüència de la diferència salarial del 40% entre el conveni públic de residències i altres convenis del sector.

Les organitzacions empresarials i socials i les associacions del sector coincideixen en la necessitat de reforçar el sistema públic de serveis socials propi de Catalunya més enllà de la cojuntura política. En concret, el consens és àmpliament majoritari en ares a l'adopció de mesures d'equiparació salarial que reverteixin en la captació i fidelització dels professionals, en l'harmonització de les condicions laborals entre les professionals i els professionals del sector social i sanitari.

Aquesta demanda encaixa plenament amb l'interès del Govern de Catalunya d'enfortir els serveis socials i la qualitat en la seva prestació a la ciutadania, en els termes de l'article 166 de la Llei de mesures dels Pressupostos de la Generalitat de Catalunya del 2020. S'ha abordat en un marc de diàleg i de consens i compta amb el suport inequívoc de les formacions polítiques, formalitzat en un acord parlamentari en el marc del Parlament de Catalunya.

Les entitats proveïdores presten els seus serveis amb la qualitat exigida per la normativa vigent, amb els nivells de ràtios i de qualificacions professionals establerts, amb les condicions físiques, funcionals i organitzatives determinades, i atenen les necessitats socials més diverses i complexes que requereixen orientacions d'atenció més personalitzades i emmarcades en una perspectiva més exigent des del punt de vista dels drets, de la igualtat i de la no discriminació. Cal garantir la seva viabilitat econòmica i, en conseqüència, la del propi sistema. Per aquest motiu escau continuar traslladant aquestes millores en el finançament, principalment, a millorar les condicions laborals de les persones treballadores del sector avançant cap a un salari mínim del sector social, l'equiparació retributiva amb el sector sanitari o en el públic, així com la definició d'una carrera professional horitzontal, la formació i la disponibilitat lingüística.

2. Els objectius de la iniciativa.

Tenint en compte la situació descrita en l'apartat anterior i d'acord amb la voluntat i la planificació estratègica del Govern, manifestada, entre d'altres, en els objectius del Pla de Govern de la XV, cal garantir la continuïtat de l'atenció, la sostenibilitat del sistema i impulsar la millora de la qualitat de la Xarxa de serveis socials d'atenció pública.

Finalment, es posa de manifest la voluntat de totes les parts de continuar col·laborant i treballant per assegurar que tots els serveis de la XCSS rebin un finançament adequat d'acord amb els compromisos establerts en l'acord original, en benefici del desenvolupament del sistema de serveis socials de Catalunya.

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives.

Com s'ha assenyalat, la proposta que es preten dur a terme suposa una actualització de la normativa que regeix el preu de les provisions de la Cartera de Serveis Socials i de la XCSS. Concretament, una actualització del volum de recursos aportats per la Generalitat, per poder garantir l'atenció a les persones usuàries dels serveis socials a Catalunya, la millora continua de la qualitat i la consolidació d'un salari mínim en el sector, que equipari els salaris amb altres sectors com el sanitari i recompensi de forma efectiva la formació i la qualificació de les treballadores i dels treballadors d'acord amb el que preveu la Llei 12/2007, d'11 d'octubre de Serveis Socials, així com adequar la prestació dels serveis a la realitat actual.

No sembla existir una actuació alternativa que pugui obtenir els mateixos efectes respecte dels objectius plantejats. I a més, l'opció normativa escollida ja s'ha adoptat amb anterioritat, davant de situacions similars, i s'ha mostrat efectiva.

D'altra banda, l'opció de no actuar i mantenir les tarifes actuals posaria en greu risc la XCSS, per les dificultats econòmico-financeres de l'entitats proveïdores. I, en conseqüència, en risc el manteniment de centres i serveis que atenen a persones en situació de vulnerabilitat i la qualitat de la prestació dels que poguessin romandre operatius.

4. Els impactes econòmics, socials i ambientals més rellevants de les opcions considerades.

Amb aquesta disposició es pretén contribuir a l'equilibri financer de les entitats proveïdores de serveis socials de la XCSS per possibilitar la seva viabilitat, per mantenir i garantir l'atenció a les persones usuàries i perquè aquesta atenció sigui de més qualitat. L'impacte social i econòmic previst és doncs, per una banda, el manteniment del sistema d'atenció, assegurant la continuïtat de les entitats proveïdores, i per una altra, un increment de l'eficàcia i de la satisfacció dels usuaris de la xarxa pública derivat també de la millora de les condicions laborals dels professionals del sector.

La millora de les condicions laborals dels professionals del sector és, així mateix, una qüestió rellevant donat que es tracta d'un col·lectiu de treballadores i treballadors que realitzen un treball essencial però no degudament reconegut. I l'actuació normativa prevista contribueix a reduir la precarització i a atorgar reconeixement i valorització aquests professionals. L'increment dels preus pagats per l'administració pels serveis de la XCSS repercutiran, entre d'altres, en una millora salarial, com a mínim proporcional, d'acord amb el compromís que, en aquest sentit, han adquirit les patronals representatives de les entitats proveïdores.

Com s'ha assenyalat, l'actuació normativa prevista s'ha adoptat ja en d'altres ocasions i no suposa un modificació en relació amb les càrregues administratives o burocràtiques per a les entitats o pels usuaris de la xarxa, ni la creació de cap organisme o ens.

L'aprovació de la disposició normativa prevista sí té però afectació i repercussió en els pressupostos de la Generalitat. Per assumir l'increment descrit del 5%, el Govern invertirà aquest any uns 100 milions d'euros.

5. Necessitat i oportunitat de l'aprovació de la norma.

De l'exposat es dedueix que la proposta normativa resulta necessària i oportuna. Es tracta d'una mesura que s'ha pres amb anterioritat, davant d'aquestes situacions, i que s'ha mostrat efectiva per tal d'assegurar l'equilibri financer de les entitats proveïdores de serveis en relació amb els costos directes i indirectes que genera la prestació d'aquests. Per tant, una mesura que ha resultat útil per assegurar l'atenció i per incrementar els estàndards de qualitat dels serveis socials, que en aquest moment cerca aplicar íntegrament als salaris de les treballadores i dels treballadors l'increment addicional de tarifes del 2025. Aquest increment salarial permetrà establir un salari mínim en el sector, equiparar els salaris amb altres sectors com el sanitari i crear una estructura de carrera que recompensi de forma efectiva la formació i la qualificació de les treballadores i dels treballadors.

La proposta s'adequa també a les indicacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS 2008) que recomanen revisar els models d'atenció dels diferents països, portar a terme les transformacions necessàries i introduir els canvis que convinguin, per poder donar una resposta adequada als reptes que es vagin plantejant en el context social, sanitari, epidemiològic i demogràfic.

Així mateix, el Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel que s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011, estableix a la seva disposició addicional primera que es podrà actualitzar, mitjançant una ordre, el cost de referència de la Cartera de Serveis Socials. I el Decret 69/2020, de 14 de juliol, d'acreditació, concert social i gestió delegada en la XCSS fa referència en el seu article 22 a l'establiment dels preus del concert social i de la gestió delegada.

6. La procedència d'efectuar una consulta pública prèvia o bé la justificació de les excepcions que hi puguin concórrer, així com la valoració de la necessitat d'emprar, en el seu cas, altres eines i canals de participació complementaris a la publicació al Portal de la Transparència

Es proposa fer la consulta prèvia d'acord amb el que preveu l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.